

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atskaite par dalību COPA – COGECA darba grupā

„Dzīvnieku labturība”

13. maijā 2015. Briselē

Izskatāmie jautājumi:

1. Priekšlikums par veterinārajām zālēm; COPA-COGECA pozīcija un papildinājumi priekšlikumam;
2. Priekšlikumi ārstnieciskajai barībai;
3. Rīcības plāns pret antibakteriālo rezistenci;
4. Eiropas platformas par atbildīgu zāļu lietošanu dzīvniekiem nesenie pasākumi;
5. Jaunākā informācija par EK priekšlikumiem attiecībā uz dzīvnieku veselību un oficiālo kontroli;
6. Pārtikas ķēžu informācija;
7. Priekšlikumi par gaļas dezinficēšanu;
8. Situācija dzīvnieku labturības jautājumos;
9. EFSA vadlīnijas apdullināšanas novērtēšanai; vadlīnijas cūku novērtēšanai pirms transportēšanas.

1. Priekšlikums par veterinārajām zālēm; COPA-COGECA pozīcija un papildinājumi priekšlikumam

COPA-COGECA izstrādājusi grozījumu priekšlikumus Eiropas Komisijas (EK) priekšlikumam regulai par veterinārajiem medikamentiem (VM).

Ņemot vērā spēcīgo saikni starp šo priekšlikumu un priekšlikumu par ārstniecisko barību, un to, ka ārstnieciskā barība ir viens no veidiem, kā administrēt veterinārās zāles, COPA-COGECA uzskata, ka diskusijas jāturpina paralēli, lai nodrošinātu konsekveni starp abiem juridiskajiem tekstiem. Ir svarīgi atrast līdzsvaru starp jaunradi (jaunu aktīvo vielu pētniecību un attīstību) un veterināro medikamentu pieejamību (visās dalībvalstīs, visām sugām, visām situācijām).

Jāpieliek vairāk pūļu, lai risinātu investīciju trūkumu un medikamentu trūkumu retu slimību un mazāk izplatītu sugu (piemēram, akvakultūra, bites, kazas vai truši) ārstēšanai.

Jaunas antibiotikas ir steidzami nepieciešamas, lai ārstētu dzīvniekus, neatkarīgi no to sugas. Kopā ar atbildīgu zāļu lietošanu, jaunu antibiotiku izstrādāšana ir galvenais faktors cīņā pret antibiotiku rezistenci.

COPA-COGECA uzskata, ka "aktīvā viela" ir minēta vairākas reizes šajā priekšlikumā bez turpmākas definīcijas. Tādēļ piedāvā ieviest definīciju, ka aktīvā viela ir viela ar farmakoloģisko darbību.

Valodu vai valodas informāciju marķējumā nosaka dalībvalsts, kurā veterinārās zāles ir pieejamas tirgū, ar nosacījumu, ka tā ir viegli saprotama lietotājiem.

Piešķirot atļauju VM tirdzniecībai vienā ES dalībvalstī, būtu automātiski jāpiešķir atļauja arī pārējās dalībvalstīs. Nacionālo atļauju izsniegšanas shēmu kvalitāte būtu jānodrošina ar novērtējuma sistēmas kopīgiem noteikumiem un standartiem, kas izveidoti ES līmenī.

EK jānodrošina harmonizēta sistēmas darbība.

VM attālināta mazumtirdzniecība (internetā) ir būtiska, un tāpēc drošāku tiešsaistes sistēmu attīstīšana, to saskaņojot ar kompetentām valsts un Eiropas iestādēm, palīdzēs izvairīties no krāpšanas.

Uzskaitē ir būtiska loma oficiālajā uzraudzības programmā dalībvalsts līmenī. Tāpēc, COPA-COGECA atzinīgi vērtē priekšlikumu, ka uzskaitē ir jāveic, pamatojoties uz attiecīgo informāciju, kas ietverta veterinārajā receptē. Šo datu reģistrācija jāveic vienkāršā un efektīvā veidā.

Veterinārie medikamenti, kam nav nepieciešama recepte, nerada nekādu risku ne cilvēku vai dzīvnieku veselībai, ne arī videi. Tādēļ, lai samazinātu administratīvo slogu, dzīvnieku audzētājus var atbrīvot no šo produktu uzskaites.

Debates: Varam piekrist VM metafilaktiskai lietošanai, bet tad tam jābūt izskaidrotam, lai nerodas pārpratumi. Nav skaidrs, kā tiek definēta metafilakse. **Vācijā** ir pieredze – ja ir laboratorijas izmeklējumu rezultāti, ka nekādas citas antibiotikas nedos rezultātu, tas ir pamatojums to lietošanai. **Zviedrijā** ir nacionālā likumdošana, kas nosaka, ko darīt steidzamās situācijās pat pirms laboratorijas izmeklējumu veikšanas. VM preventīvai lietošanai vajadzētu vetārsta rīkojumu.

Latvijas pozīcija - noteikt veterinārārstu kā vienīgo profesionālo kategoriju, kam ir tiesības izrakstīt recepti ārstnieciskās barības pagatavošanai. Nepieciešams harmonizēt vienotu veterināro zāļu reģistru Eiropas Savienībā.

2. Priekšlikumi ārstnieciskajai barībai

COPA-COGECA iesniegusi grozījumu priekšlikumus Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ārstnieciskās barības ražošanu, laišanu tirgū un lietošanu, un Padomes Direktīvas 90/167EEC atcelšanu. EK priekšlikums paredzēja pārņemšanas toleranci antibiotikām 1%, darba grupas eksperti uzskata, ka tas nav iespējams, 3% varētu būt tehniski izpildāms, diskutēs par to Eiropas Parlamentā. Veterinārā recepte būs obligāts priekšnoteikums visām antibiotikām. Priekšlikumā nav noteiktas konkrētas vielas, kas ietilpst ārstnieciskās barības sastāvā, vai to lietošanas ierobežojumi.

3. Rīcības plāns pret antibakteriālo rezistenci

Daudzas iniciatīvas šajā sakarā jau notikušas, šobrīd nekas jauns nenotiek. Rīcības plāns tika izstrādāts 2015. gadam, tuvojas tā darbības beigu termiņš. Eiropas Komisija to publicēs līdz šī gada beigām, turpmāk būs papildus dokumentācija un jauns plāns 2016. gadam. Attiecībā uz dzīvniekiem tiks veikti pētījumi par jaunām antibiotikām, lai izvairītos no to rezistences.

Somijas pārstāvja komentārs – varbūt vajadzētu koncentrēties uz alternatīvām? Dažas no t.sk. vecajām antibiotikām (piem., penicilīns) joprojām dod labus rezultātus.

4. Eiropas platformas par atbildīgu zāļu lietošanu dzīvniekiem nesenie pasākumi

Patērētāju organizācijas apgalvo, ka iespējams atrast antimikrobiālo līdzekļu atliekvielas dzīvnieku valsts produktos. Nepieciešama antibiotiku izsekojamība gaļas produktos.

Eiropas patērētāju organizācija (BEUC) veic lielu darbību šajā jautājumā.

5. Jaunākā informācija par EK priekšlikumiem attiecībā uz dzīvnieku veselību un oficiālo kontroli

Jaunā likumdošana par oficiālajām kontrolēm gandrīz pabeigta Latvijas prezidentūras laikā, bet tas tomēr aizņems vēl kādu laiku, lai vienotos par kompromisiem.

Dzīvnieku veselības likumā Eiropas Komisijai vēl jāveic labojumi, iesaistīs arī Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (EFSA).

Diskusijas – Likumdošanā vairs nav diskusiju par primārajiem ražotājiem un tiem domātiem atvieglojumiem. Nav skaidrības, kurš kuram maksās, kā šī nauda tiks sadalīta, izskatās, ka to noteiks nacionālās autoritātes. Kurš varēs šo darbu darīt – vai tikai veterināri vai arī tehniskie darbinieki un speciālisti - joprojām notiek diskusijas dalībvalstu starpā.

6. Informācija par pārtikas ķēdēm

Grozījumi un specifiskie komentāri, ko COPA-COGECA bija iesniegusi attiecībā uz Eiropas Komisijas priekšlikumu par Pārtikas ķēžu informāciju, netika ņemti vērā. COPA-COGECA nosūtīja vēstuli Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātam (DG SANCO) uzskatot, ka diskusija notiek nepareizā virzienā un lauksaimnieku atšķirīgais viedoklis nav uzklauts.

Tagad jaunais priekšlikums tiek detalizēti pētīts, nav noteikts konkrēts termiņš, bet ir skaidrs, ka iepriekšējā variantā uz Eiropas Komisijas Pastāvīgās pārtikas un dzīvnieku veselības komitejas Bioloģiskās drošības sekciju (SCOFCAH) tas netiks virzīts.

7. Priekšlikumi par gaļas dezinficēšanu

EFSA ir izstrādājusi zinātniskos ziņojumus par dažādu vielu izmantošanu gaļas dezinficēšanai kautuvēs. Jau tagad ir pieļauta pienskābes izmantošana liellopu kautķermeņu dezinfekcijā. Darba grupas ekspertu viedoklis – tikai tīrs karsts ūdens būtu izmantojams. COPA-COGECA izstrādās pozīciju šajā jautājumā un tad apkopos dalībvalstu viedokļus.

8. Situācija dzīvnieku labturības jautājumos

Aprīļa beigās Kopenhāgenā - Dānijas Pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības ministrija kopā ar Dānijas dzīvnieku labturības centru organizēja konferenci par cūku labturības jautājumiem, kurā piedalījās arī Nīderlandes, Zviedrijas un Vācijas lauksaimniecības ministri. Tika apspriesti jautājumi par astu griešanu, kastrāciju, sivēnu mirstību un citi.

Debates – konference bija ļoti interesanta, bet ar ļoti politisku ievirzi, jo neietvēra lauksaimniekus un ražošanu, piedalījās zinātnieki labturības jomā, nevis lauksaimnieciskās ražošanas jomā. Ir jāsūta vēstules Eiropas Parlamentam, lai savlaicīgi veiktu aktivitātes, ja viņi atkal vēlēšies radīt uz emocijām balstītu likumdošanu.

Darba grupas vadītājs skaidro, ka jau tā tiek darīts vairāk, nekā no šīs darba grupas tiek gaidīts. Pirms dažiem gadiem bija izveidota speciālā darba grupa, kurā piedalījās vairāku dalībvalstu eksperti, kas vairākkārtīgi tikās, lai apspriestu dzīvnieku labturības indikātoru potenciālu izmantošanu labturības standartu ieviešanā, apkopoja informāciju un izstrādāja dokumentētu viedokli šajā jautājumā.

9. EFSA vadlīnijas apdullināšanas novērtēšanai; vadlīnijas cūku novērtēšanai pirms transportēšanas

COPA-COGECA ir pieņēmusi šīs vadlīnijas un Prezidijs tās ir apstiprinājis, arī vadlīnijas zirgu transportēšanai. Tās domātas profesionāliem kā brīvprātīgs informatīvs instruments un tiks izplatītas ar veterināru palīdzību.

Eiropas Komisijai ir lūgts finansējums vadlīniju tulkošanai dalībvalstu valodās.

Maija Pontāga

Paraksts